

SZINHÁZ, MŰVÉSZET

Színházi műsor.

Március 8, szerda:	Lotti ezredesei, operett. (Páratlan $\frac{1}{3}$ -os bérlet.)
„ 9, csütörtök:	Csiky László jubileuma alkalmából: Othello. (Páros $\frac{1}{3}$ -os bérlet.)
„ 10, péntek:	Cigányszerelm, operett. (Páratlan $\frac{1}{3}$ -os bérlet.)
„ 11, szombat:	Jómadarak, operett. Bemutató. (Páros $\frac{1}{3}$ -os bérlet.)
„ 12, vasárnap	d. u.: A zsába, bohózat.
„ 12, „	este: Jómadarak, operett. (Páratlan $\frac{1}{3}$ -os bérlet.)
„ 13, hétfő:	Jómadarak, operett. (Páros $\frac{1}{3}$ -os bérlet.)
„ 14, kedd:	Sárga lilium. vidéki történet. (Páratlan $\frac{1}{3}$ -os bérlet.)
„ 15, szerda:	Aranylakodalom, látványos színmű (Páros $\frac{1}{3}$ -os bérlet.)
„ 16, csütörtök:	Váljunk el, vígjáték. (Páratlan $\frac{1}{3}$ -os bérlet.)
„ 17, péntek:	Becstelen, drámai játék. (Páros $\frac{1}{3}$ -os bérlet.)
„ 18, szombat:	Becstelen, drámai játék. Páratlan $\frac{1}{3}$ -os bérlet.)
„ 19, vasárnap	d. u.: A muzsikusz leány, operett.
„ 19, „	este: Becstelen, drámai játék. (Páros $\frac{1}{3}$ -os bérlet.)

[Szintársulatunk kettéosztása.

Irtó Szmolány. Nándor.

Wimmer Fülöp színházi bizottsági tagtársam mai cikkelyében nemcsak a színművészet nagy szeretete, de ennek hatalmas fejlesztésére való törekvés is nyilvánul meg. Röviden szólva: Szintársulatunkat a főidényben ketté szeretné osztani, míg a drámai személyzet Szegeden játszanék, addig az énekes személyzet Hódmezővásárhelyt foglalkozná, vagy megfordítva. Végcélja ennek a kettéosztásnak az lenne, hogy mindkét nagy magyar városnak közönsége jó, egybevágó, elsőrendű előadásokat élvezzen, mert természetesen dolog, hogy a folyton foglalkoztatott teljes társaság nagyobb bevételek mellett egyrészt magasabb gázsit élvezhet, aminek következménye az, hogy igazán csupa elsőrendű tagokból lenne összeállítható a társulat, másrészt a közös igazgató is, a nagyobb bevételek mellett több áldozatot hozhatna a kiállításra, jelmezekre stb., amellet, hogy a maga számítását is megtalálná. Sőt, amit én legfontosabbnak tartok, a művészet is emelkednék, mert hisz négy-öt előadás után, amikor az egybevágó játék már teljesen kialakult, — nem kellene a darabokat levenni a műsorról s áthelyezni a délutánokra.

A kettéosztott társulat működését én tehát a magam részéről feltétlenül helyesnek tartom. Ily irányú cikkelyeim már régebben közreadtam egyik helyi színházi újságban s mondhatom, hogy úgy a színművészek, mint a közönség részéről azok kedvező bírálatban is részesültek.

Más számlára tartozik azonban az, hogy a kettéosztás hogyan történjék? Egy társulatnak két városban, egy igazgatás alatt, egy időben való működését nem helyeslehetem sok okból. Nem pedig főleg művészeti, másrészt technikai, továbbá pénzügyi, rendezési és igazgatási szempontból.

A művészeti érték bizonyára esni fog. A lótas-futás elejét állja a nyugodt, higgadt, művészi munkának. Technikai okok is ellene szólnak, mert hisz a diszletek, jelmezek stb. örökösen vándoruton lesznek, a dologi és személyi kiadások egész özönével zudolnak az igazgatásra is, meg a tagokra is. A családok művészek kettős életmódja is igen költséges. Az igazgatás és rendezés nem osztható szét kétfelé, hisz ezekre itt is, ott is állandóan szükség lehet.

Már most az a kérdés, hogyan lehetne mégis a társulatot kettéosztva foglalkoztatni? Erre igen egyszerű a felelet: itthon, Szegeden. Szegeden ma már mintegy 40.000-re becsülhetni azok számát, akik vagy állandóan, vagy bizonyos alkalmakkor színházba mennek. Ritkán találtam még a legcsökelebb külvárosban is oly embert, aki színházunkban még nem fordult volna meg egy, vagy más alkalomkor. Már most ennek

a nagy színházbajáró tömegnek lelki szükséglete, kíváncsi más-más. A karzat negyedik emeletének közönsége nem azzal az előkészítettséggel, kíváncsival megy színházba, nem azt a követelést támasztja a színi előadás, az irodalom iránt, mint például a földszinti páholyok közönsége.

A szegedi színházbajáró közönséget tehát kétfelé kell osztani, a társulat kettéosztásával egy időben, vagyis meg kell építeni a második téli színházat.

Az irodalmi nivón álló közönségnek egy kisebb színház építendő, a mostani pedig meghagyandó a polgárság zömének. Természetesen, hogy a műfajok is megfelelőleg kettéosztandók, bár az sincs kizárva, hogy ugyanazon darab itt is, ott is, előadassék.

Lenne tehát kettős társulatunk, két színházzal és kettős közönséggel, egy igazgatás alatt.

Ugyanaz ez, amit Wimmer Fülöp bizottsági tagtársam sürget, csak hogy a területi beosztás lenne más. Ezzel elkerülnék a tagok, diszletek, jelmezek örökös vándorlását, a rendezés és igazgatás megrontását, de elkerülnék azt is, hogy betegség, lemondás vagy más vis-major esetén fejetetejére állítsuk az előadásokat.

Ilyen viszonyok mellett oly társulata lehetne Szegednek, aminőt más vidéki városban hiába keresnénk s aminőt csak egyetlen egyszer volt Szegeden: Nagy Vince idejében, aki azonban a fényes kettős társulattal csak egyes előadásokat tarthatván, anyagi romlásba jutott.

Szegeden határozottan megjavultak a színházi viszonyok s úgy az igazgató, mint a társulat teljesen beszoktatták a közönséget a színházba. De ezzel egyszersmind egy új, hatalmas réteget vonták be a polgárságnak a színház érdekkörébe, amelynek igényeit ki nem elégíteni bűn volna, pláne akkor, amikor az könnyen, minden tényezőre előnyösen keresztülvihető.

Szeged százhuszonkét és félezer lakossága ma már hangosan követeli a második színházat, igényeinek irodalmi és művészeti kielégítését s ez elől egyetlen tényezőnek: hatóságnak, színházi bizottságnak és igazgatásnak nem szabad elzárkózni.

Wimmer Fülöp bizottsági tagtársam cikkelyének helyeslése mellett tehát én az elmondott változtatásokat ajánlom mindazok figyelmébe, akik a színház ügyeivel szeretettel foglalkoznak. A materiális dolgokat külön kell tárgyalnunk.

* **Lotti ezredesei.** Szinte a tollunkra kívánczik, hogy a hirhede vált nadrágszoknya bűnei között nem a legutolsó, hogy ma este a színházban a *Lotti ezredesei*-nek előadásában kellett volna gyönyörködnünk. Hogy a jó szándék minden nézőtéri ügybuzgalom mellett sem akaródzott sikerülni, annak egyrészt a hitvány, minden gondosságot nélkülöző rendezés, másrészt a közreműködők nagy részének szerep nemtudása, bántó felületessége és a helytelen szereposztás volt az oka. Az egyik színész alighanem kiaknázta nagyon a magyar nyelv gazdag szókincsét, de isten ments, hogy egy szót is mondott volna a szerepből, a másik nyílt színpadon ad elégedetlenségének kifejezést afölött, hogy azt a szerepet kell eljátszania, amelyiket játszik. Ezzel szemben a dolgok rendje az, hogy az ember a színpadon nem egy szótár kinyitott lapjait, hanem a szerepét tudó színészt bátorkodni látni és elvárni, hogy még a maihoz hasonló darabok előadásán se mond el a szereplő olyan dolgokat, amik miatt tisztességes viszonyok mellett az igazgatói irodában mennek ököltre. Az ötletes rögtönzéseknek barátaival vagyunk, de a hideg ráz ki a kora- vagy halvaszületett, vagy épen durva rögtönzésektől. Azokon kívül, akik rosszul játszottak, csak egy-két ember vette komolyan, lelkiismeretesen a dolgát. Mély hála és köszönet nekik. *Felhő* Rózsáról méltóképpen más helyen kellene megemlékezni. Mindig jobban sajnáljuk a távozását.

Ma kiváltképpen diszkrét és tartózkodó tudott lenni és a második fölvonás híres jelenetében annyi finom bájt, disztigvált karakterizálást, közvetlenséget és kedvességet vitt harcba a sikerért, amennyiből sok primadonna egy éven át élne. Az ő szereplésén kívül más vigasztalót igazán nem tudunk találni a mai előadásban.

* **Liszt-ünnepély Szegeden.** Mindenütt, különösen művészi körökben nagyban készülnek Liszt Ferenc születésének százéves fordulójára. Magyarországon is több helyen tartanak ünnepélyeket, amelyek között legnagyobb szabású lesz a budapesti, amelyen a szegedi daloskör is részt vesz *König* Péter vezetésével. Szegednek külön is lesz Liszt-ünnep. A színházban előreláthatólag április huszadikán hangversenyt rendeznek. A műsoron Liszt hangversenydarabjai s egy korusa szerepelnek. Ezenkívül előadják *Bartók* Bélának, a modern magyar zeneszerzőnek, valamint *König* Péternek egy-egy korusát. *Bartók* maga is vendégül jön Szegedre és zongorán fogja előadni Liszt egyik művét. Női énekkar adja elő végül *Fichtner* Sándor karmesternek egy nagyobb munkáját.

Miért mentenek a szegedi mentők?

— Husz korona évi jutalomért. —

(*Saját tudósítónktól.*) Budapest mostanában ugyancsak hálálkodnak a mentők gazdagnak, szegénynek, főrangúknak és polgári sorban lévőknek, öregeknek és kisgyermeknek, sajtónak, szóval mindenkinek, aki gyűjtéssel hozzájárult az ő nemes hivatásuk számára egy újabb szép nagy összegnek az összerakásához. *Százötvenezer koronához* jutottak a budapesti mentők megint. Az elszámolás rengeteg munkáját — mint budapesti tudósítónk jelenti — most végezték el s összeállították a gyűjtők névsorát. Ime:

	Korona
Augusztai főhercegnő gyűjtése	35.000
A házfelügyelőké	31.000
A székesfővárosi iskoláké	26.000
Vendéglősök, kávéosok, főpincérek gyűjtése	14.000
A kereskedők perselygyűjtése	13.000
A munkásság gyűjtése	12.000
Hatóságok, pénzüzetek és a helyőrség katonáié	7.000
A fővárosi hölgyek perselygyűjtése	5.000
A rendőrség gyűjtése	2.000
Más kisebb gyűjtések és adományok	5.000
Összesen:	150.000

A gyűjtés nagy munkája és adminisztrálása természetesen pénzbe, sőt sok pénzbe kerül, amennyiben a költségek valamivel több mint *harmincezer koronát* emésztenek föl. De még így is tekintélyes összeg marad a budapesti mentőknek. A gyűjtésben körülbelül *ötvenezer* vettek részt.

Látható ezekből az adatokból, hogy mennyire támogatja a budapesti társadalom a mentők munkáját. Budapest után *Szeged* következne, ámde a mentők honorálásáról illetőleg, egyáltalán nem következik. Nem következik pedig azért, mert a szegedi társadalom szinte kiáltó közönyösséggel viseltetik a mentők roppant munkája iránt.

Ezt azonban csak ott mondják, ahol többek közt — a mentők ügyeit is intézik. Szegeden városi címmel és jelleggel fölruházott mentők vannak, akik tulajdonképpen nem is mentők, hanem *tűzoltók és mentők együtt*. A mentésért azonban nem kapnak egy krajcárt sem, sem a társadalomtól, sem a várostól. Azaz, hogy mégis: a várostól a tűzoltók a mentés munkájáért minden évszázadban *husz koronát* kapnak, de ezt is nagylelkű jutalom címen. *Gyűjtésről pedig szó sincs*. Ezt nem engedik meg a fórumon, ahol azzal érvelnek,